Zał. nr 1 do Wytycznej

Zasady wizualizacji

1. Definicje:

1) operacja - projekt lub grupa projektów wybrane przez instytucję zarządzającą danym programem lub na jej odpowiedzialność, przyczyniające się do realizacji celów pomocy technicznej, określonych w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020/ Program), realizowanych w danym okresie.
2) działania informacyjne zawierające informacje merytoryczne – to działania, które związane są z przekazywaniem merytorycznych informacji o Programie, w tym o możliwościach jakie oferuje Program i zasadach uzyskania dostępu do finansowania.
W szczególności są to:
- przygotowane i rozdystrybuowane materiały informacyjne w formie publikacji drukowanych (foldery, ulotki, broszury),
- przygotowane i rozdystrybuowane materiały informacyjne na konkursy, imprezy o charakterze rolniczym, szkolenia/konferencje/seminaria/spotkania/warsztaty,
- przygotowane i opublikowane/ wyemitowane materiały informacyjne w mediach (telewizja, radio, prasa, internet), tj. artykuły (w prasie, w internecie), filmy, reklamy, reportaże, audycje, felietony, programy, inne materiały informacyjne,
- przeprowadzone szkolenia/ konferencje/ seminaria/ spotkania/ warsztaty (prezentacje, materiały szkoleniowe/konferencyjne).
3) działania informacyjne niezawierające informacji merytorycznych, inaczej działania reklamowe to działania polegające na promowaniu Programu, informowaniu o wkładzie Unii Europejskiej (UE/ Unia) i o roli odgrywanej przez Unię w programie.
W szczególności to:
–banery /roll-up;
- nagrody, ogłoszenia w konkursach,
- drukowane materiały promocyjne (plakaty, ulotki),
- materiały promocyjne tzw. gadżety,
lub samodzielnie funkcjonujące, takie jak:
- informacje/ogłoszenia prasowe, np. z krótką informacją o naborze wniosków, planowanym wydarzeniu plenerowym, konkursie, festynie, związanym z realizowaną operacją;
- materiały w formie elektronicznej, np.: reklamy, banery internetowe,
- spoty radiowe.
4) treści merytoryczne – za treści merytoryczne uznawane są przekazywane informacje dotyczące wiedzy ogólnej i szczegółowej na temat PROW 2014-2020 i poszczególnych jego działań i poddziałań, w tym informacje związane z warunkami i trybem przyznawania pomocy, praktycznej wiedzy i umiejętności o sposobie przygotowania wniosków o przyznanie pomocy, biznesplanów, wniosków o płatność;
5) strona tytułowa – jest to pierwsza strona okładki np. broszur, biuletynów, itp. w przypadku ulotek pierwsza strona ulotki;

6) spoty radiowe niezawierające treści merytorycznych – to spoty, które zawierają np. krótką informację o naborze wniosków, planowanym wydarzeniu plenerowym, konkursie, festynie, związanym z realizowaną operacją, w przypadku takich spotów wizualizacja to przeczytanie przez lektora sloganu „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
7) przedmioty promocyjne – tzw. gadżety, których powierzchnia nadruku posiada takie wymiary, które pozwalają na zachowanie czytelności przy zamieszczaniu symbolu UE, sloganu i logo PROW 2014-2020;
8) miejsce realizacji operacji – definicja uzależniona jest od rodzaju realizowanego projektu: w przypadku operacji związanych z inwestycjami jest to miejsce realizacji inwestycji, które może być jednocześnie siedzibą beneficjenta. Dla operacji takich jak organizacja pikniku miejscem jej realizacji jest sam piknik, dla projektów miękkich (szkolenia, warsztaty) będzie to sala szkoleniowa/konferencyjna, w której odbywa się szkolenie/ warsztat. W przypadku realizacji operacji, które ze względu na zakres obejmują więcej niż jedną miejscowość, oznaczenie zamieszczane jest w każdym miejscu realizacji operacji;
9) zakończenie operacji – w przypadku operacji związanej z inwestycją jest to operacja, która została ukończona i beneficjent otrzymał zwrot poniesionych kosztów;
10) logo Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – znak PROW 2014-2020 wraz z nazwą Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020;
11) logo Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich – znak KSOW wraz z nazwą Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich.

2. Zasady zastosowania znaków/logo

1) Działania informacyjne realizowane przez beneficjenta, dokumenty upubliczniane i przeznaczone dla uczestników np. szkoleń, są oznaczone przy pomocy następujących elementów:
• symbol/znak Unii Europejskiej,
• slogan „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie",
• logo Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 lub dopuszczalny wyłącznie na materiałach promocyjnych (gadżetach), znak PROW 2014-2020,
• w przypadku działań angażujących środki finansowe w ramach Leader, należy zamieścić logo LEADER,
• w przypadku działań angażujących środki finansowe w ramach KSOW - logo lub znak KSOW,
• w przypadku realizacji działań informacyjnych i promocyjnych związanych z unijnymi lub krajowymi systemami jakości żywności odpowiednio: logo Integrowanej Produkcji, Chronionej Nazwy Pochodzenia, Chronionego Oznaczenia Geograficznego, Gwarantowanej Tradycyjnej Specjalności, Rolnictwa Ekologicznego, Jakość i Tradycja.
Dodatkowo w pkt 13 określone są wymagania w zakresie oznakowania operacji finansowanych z więcej niż jednego funduszu.

2) Miejsce realizacji operacji – wymagania określone są w tabeli nr 3.

3) Za niestosowanie elementów wymienionych w załączniku III rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 808/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) pomoc przyznawana jest w pomniejszonej wysokości zgodnie z § 9 ust 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 września 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy technicznej (poz. 1549 z późn. zm.). Zgodnie z załącznikiem 3 przedmiotowego rozporządzenia wysokość pomniejszeń w związku z niewypełnieniem obowiązku, o którym mowa w rozporządzeniu nr 808/2014 wynosi 1 % kwoty, o której zwrot w ramach danej operacji ubiega się beneficjent.

4) Symbol (inna nazwa - znak) Unii Europejskiej oraz logo/znak PROW 2014-2020 muszą być zawsze umieszczone w widocznym miejscu. Znaki i napisy muszą być czytelne i dobrze widoczne. Zamieszczając je należy odpowiednio dostosować ich wielkość oraz miejsce zamieszczenia do formy materiału, przedmiotu. Nie mogą być umieszczane np. na wewnętrznej, niewidocznej stronie przedmiotów. W przypadku broszur, biuletynów, itp. zamieszczane są na stronie tytułowej (pierwszej stronie okładki), w przypadku ulotek, na pierwszej stronie ulotki. Jeśli przedmiot jest tak mały, że nie można na nim zastosować czytelnych znaków nie można go używać do celów promocyjnych. Celem przedmiotu promocyjnego jest bowiem informowanie o dofinansowaniu projektu ze środków UE i realizowanego programu.

5) Symbol UE i logo/znak PROW 2014-2020 stosowane są w pełnym kolorze na białym tle. Wersje monochromatyczne (odcienie szarości) i achromatyczne (czarne na białym tle) można stosować w sytuacji gdy nie jest możliwe zastosowanie pełnego koloru, np. tłoczenie, grawerowanie, druk w jednym kolorze.

6) Jeśli logo/znak PROW 2014-2020 w pełnym kolorze zamieszczane jest na barwnym tle, należy zastosować biały podlew gwarantujący odpowiednią czytelność znaku. W przypadku, symbolu UE (w pełnym kolorze), jeśli nie ma innego wyboru niż użycie kolorowego tła (materiał na którym jest zamieszczany symbol), należy umieścić wokół flagi biały pasek o szerokości równej 1/25 wysokości tego prostokąta.

7) W zestawie znaków (w poziomie) symbol UE zawsze występuję po lewej stronie, logo PROW 2014-2020 po prawej, pomiędzy nimi inne znaki rozmieszczone w równej odległości. W przypadkach, gdy nie jest możliwe zastosowanie logotypów w poziomie, można je zamieścić w pionie, przy czym symbol UE znajduje się na górze, a logo PROW 2014-2020 na dole.

8) Przy stosowaniu zestawienia kilku znaków i/lub logo należy przestrzegać zasady, że pozostałe logotypy nie mogą być większe od symbolu UE (mierzone wysokością). Mierząc

wysokość symbolu UE nie wlicza się sloganu „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".

9) Wizualizacja/ ologowanie to wyodrębniony fragment lub obszar na danym materiale stanowiący zamkniętą całość np. na dolnej części okładki publikacji, gdzie zamieszczone są wszystkie wymagane elementy (symbol UE, logo/ znak KOSW, logo LEADER (jeżeli dotyczy), logo/znak PROW 2014-2020 i tekst). W przypadku wizualizacji niedopuszczalne jest wyodrębnianie jednego z wymaganych logo/znaków poza ten obszar.

10) W zestawieniu znaków nie mogą być umieszczane logotypy wykonawców, którzy wykonują działania w ramach danej operacji, ale którzy nie są beneficjentami.

11) Dozwolone jest umieszczenie logo beneficjenta, partnera KSOW, lokalnej grupy działania, herbu/logo województwa lub gminy pomiędzy znakiem UE i logo PROW 2014-2020. W przypadku umieszczania herbu województwa lub gminy lub godło państwowe należy obok symbolu UE zamieścić wskazanie na udział Unii poprzez tekst: Unia Europejska. Tekst Unia Europejska można zamieścić poniżej lub po prawej stronie symbolu UE.

12) Nie jest wymagane stosowanie wizualizacji na dokumentach związanych z realizacją operacji podawanych do wiadomości publicznej np. dokumentacji przetargowej, jak również innych dokumentach, np. umowach.

13) W zakresie stosowania oznakowania w ramach operacji finansowanych wyłącznie z dwóch funduszy, EFRROW i EFMR ologowanie dla materiałów przedstawianych do publicznej wiadomości, wygląda następująco (występuje tu również logo LEADER, które należy zamieścić w sytuacji gdy dana operacja jest współfinansowana ze środków LEADER):

Oznakowanie należy stosować na materiałach promocyjnych i informacyjnych.
Przy materiałach informacyjnych (np. publikacje, prezentacje) obowiązkowe jest dodatkowo zamieszczenie, poza powyższymi logo, poniższych elementów:
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
Instytucja Zarządzająca Programem Operacyjnym „Rybactwo i Morze" – Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.
Publikacja opracowana przez ...
Stosowanie ww. wizualizacji na zapytaniach ofertowych, dokumentacji z przeprowadzonych postępowań, na umowach, na pismach i dokumentach jest dobrowolne.

14) Inne sposoby nanoszenia wizualizacji na niestandardowe materiały promocyjne np. wyroby rękodzieła ludowego i/lub produkty inspirowanych polskim folklorem.

Do oznakowania takich materiałów należy stosować zasady przyjęte dla oznakowywania materiałów promocyjnych, tzn. znak UE oraz logo PROW 2014-2020 muszą być zawsze umieszczone w widocznym miejscu. Znaki i napisy muszą być czytelne i dobrze widoczne. Zamieszczając je należy odpowiednio dostosować ich wielkość oraz miejsce zamieszczenia do formy materiału, przedmiotu. Dopuszczalne jest oznakowanie w formie np. wszywki (np. apaszki, koszulki itp.) lub naklejki pod warunkiem spełnienia ww. wymagań.

15) W przypadku realizacji projektów miękkich, tzw. nieinwestycyjnych, obejmujących działania typu: warsztat, szkolenie, konferencja, impreza o charakterze plenerowym, itp., wizualizacje zapewnia się poprzez zamieszczenie w czasie trwania przedsięwzięcia np. plakatu, tablicy, banneru, roll-up'u lub innej formy prezentacji informacji o wsparciu finansowym działania ze środków UE. Na znaku takim (plakat, tablica, roll-up, baner, itp. o minimalnym rozmiarze A3) znajduje się:
1) symbol UE,
2) slogan „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie",
3) odesłanie do Instytucji Zarządzającej PROW 2014-2020,
4) informacja o współfinansowaniu ze środków UE, np. „Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach pomocy technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020" lub „Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich PROW 2014–2020",
5) logo KSOW,
6) logo PROW 2014-2020,
7) logo Leader w przypadku działań angażujących środki finansowe w ramach Leader.
Dodatkowo można zamieścić nazwę operacji oraz informacje kto jest beneficjentem. Jednocześnie wizualizacja znajduje się na materiałach i dokumentach przeznaczonych dla uczestników spotkań/ szkoleń, itp.:
• zaświadczenia, certyfikaty, programy szkoleń/warsztatów, listy obecności, itp., poprzez zamieszczenie odpowiednich logo i/ lub znaków oraz sloganu,
• materiały szkoleniowe, prezentacje, itp. poprzez zamieszczenie odpowiednich logo i/ lub znaków, sloganu, odesłania do Instytucji Zarządzającej PROW 2014-2020, informacji o współfinansowaniu ze środków UE oraz odesłania do instytucji odpowiedzialnej za treści.

3. Oznaczanie działań informacyjnych i reklamowych.

Tab. 1 Działania informacyjne zawierające informacje merytoryczne:

Lp.	Rodzaj działania	Obowiązkowe elementy do zamieszczenia
1.	Materiały informacyjne prasowe, telewizyjne, internetowe: reklama, artykuł; prezentacja, audycja, program, itp.; (7 elementów)	1) symbol UE 2) „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie" 3) odesłanie do instytucji odpowiedzialnej za treść 4) odesłanie do Instytucji Zarządzającej PROW 2014-2020 5) informacja o współfinansowaniu ze środków UE 6) logo KSOW 7) logo PROW 2014-2020

1a.	Materiały informacyjne prasowe, telewizyjne, internetowe: reklama, artykuł; prezentacja, audycja, program, itp.; (8 elementów - w przypadku działań angażujących środki finansowe w ramach Leader) (8 elementów)	1) symbol UE 2) „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie" 3) odesłanie do instytucji odpowiedzialnej za treść 4) odesłanie do Instytucji Zarządzającej PROW 2014-2020 5) informacja o współfinansowaniu ze środków UE 6) logo KSOW 7) logo LEADER 8) logo PROW 2014-2020
2.	Materiały informacyjne radiowe: audycja, program, reportaż, itp.; (4 elementy)	1) „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie" 2) odesłanie do instytucji odpowiedzialnej za treść 3) odesłanie do Instytucji Zarządzającej PROW 2014-2020 4) informacja o współfinansowaniu ze środków UE
3.	Materiały informacyjne w formie publikacji drukowanych (np. broszury, foldery, itp.); (7 elementów)	1) symbol UE 2) „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie" 3) odesłanie do instytucji odpowiedzialnej za treść 4) odesłanie do Instytucji Zarządzającej PROW 2014-2020 5) informacja o współfinansowaniu ze środków UE 6) logo KSOW 7) logo PROW 2014-2020
3a.	Materiały informacyjne w formie publikacji drukowanych (np. broszury, foldery, itp.); (8 elementów)	1) symbol UE 2) „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie" 3) odesłanie do instytucji odpowiedzialnej za treść 4) odesłanie do Instytucji Zarządzającej PROW 2014-2020 5) informacja o współfinansowaniu ze środków UE 6) logo KSOW 7) logo LEADER 8) logo PROW 2014-2020
4.	Materiały informacyjne w formie elektronicznej, np.: prezentacja, reklama, baner internetowy, itp.; (7 elementów)	1) symbol UE 2) slogan „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie" 3) odesłanie do instytucji odpowiedzialnej za treść 4) odesłanie do Instytucji Zarządzającej PROW 2014-2020 5) informacja o współfinansowaniu ze środków UE 6) logo KSOW 7) logo PROW 2014-2020
4a.	Materiały informacyjne w formie elektronicznej, np.: prezentacja, reklama, baner internetowy, itp.; (8 elementów)	1) symbol UE 2) „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie" 3) odesłanie do instytucji odpowiedzialnej za treść 4) odesłanie do Instytucji Zarządzającej PROW 2014-2020 5) informacja o współfinansowaniu ze środków UE 6) logo LEADER 7) logo KSOW 8) logo PROW 2014-2020

Tab. 2 Działania reklamowe niezawierające treści merytorycznych:

Lp.	Rodzaj działania	Obowiązkowe elementy do zamieszczenia
1.	Ogłoszenie prasowe; Materiały w formie elektronicznej, np.: reklama, baner internetowy, itp. Materiały promocyjne drukowane; (4 elementy)	1) symbol UE 2) „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie" 3) logo lub znak KSOW 4) logo PROW 2014-2020
1a.	Ogłoszenie prasowe; Materiały w formie elektronicznej, np.:	1) symbol UE 2) „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie"

	reklama, baner internetowy, itp. Materiały promocyjne drukowane; (5 elementów - w przypadku działań angażujących środki finansowe w ramach Leader)	3) logo lub znak KSOW 4) logo LEADER 5) logo PROW 2014-2020
2.	Materiały promocyjne tzw. gadżety; (4 elementy)	1) symbol UE 2) „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie" 3) logo lub znak KSOW 4) logo lub znak PROW 2014-2020
2a.	Materiały promocyjne tzw. gadżety; (5 elementów)	1) symbol UE 2) „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie" 3) logo lub znak KSOW 4) logo Leader 5) logo lub znak PROW 2014-2020

4. Oznaczanie miejsca realizacji operacji.

1. Do wyliczenia wartości całkowitego wsparcia publicznego w euro stosuje się kurs euro w stosunku do złotego obowiązującego na dzień zawarcia umowy zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych.

2. W sytuacji gdy beneficjent realizuje więcej niż jedną operację może zamieścić jeden tymczasowy bilbord dużego formatu, stałą tablicę lub bilbord dużego formatu, plakat A3 lub tablicę informacyjną odnoszące się do/zawierające informacje dotyczące wszystkich realizowanych operacji.

3. W przypadku operacji, w których beneficjent zakupił maszyny, urządzenia (mobilne), na sprzęcie takim należy zamieścić na stałe - naklejkę lub tabliczkę zawierającą co najmniej informacje wymagane przy tablicy informacyjnej.

4. Zamieszczony przez beneficjenta tymczasowy bilbord dużego formatu, stała tablica lub bilbord dużego formatu, plakat A3 lub tablica informacyjna wykonane są w sposób czytelny, z materiałów trwałych.

Tab. 3 Oznaczanie miejsca realizacji operacji

Rodzaj działania	Kogo dotyczy	Termin zamieszczenia i miejsce	Obowiązkowe elementy do zamieszczenia
Tymczasowy bilbord dużego formatu	Beneficjenci realizujący operację dofinasowaną ze środków publicznych na kwotę powyżej 500 tys. euro jeśli dotyczy: a) działań w	Bilbord znajduje się w miejscu realizacji operacji (np. miejsce prowadzenia budowy) do momentu zakończenia przedsięwzięcia i zamieszczenia stałej tablicy/ bilbordu dużego formatu.	- nazwa operacji, - główny cel operacji, - symbol UE, - slogan „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".

	zakresie infrastruktury lub/i b) prac budowlanych.	Beneficjent umieszcza tymczasowy bilbord w miejscu łatwo widocznym i dostępnym dla odbiorców.	- logo PROW 2014-2020, - nazwę działania PROW 2014-2020, w ramach którego realizowana jest operacja, - logo KSOW w przypadku operacji finansowanych ze środków KSOW. Informacje te zajmują przynajmniej 25 % powierzchni bilbordu. Do treści obowiązkowej bilbordu beneficjent może dodać dodatkowy tekst (nieobowiązkowy) : • nazwę beneficjenta, • adres strony internetowej operacji lub beneficjenta.
Stała tablica lub bilbord dużego formatu	Beneficjenci, którzy zakończyli realizację operacji dofinasowanej na kwotę powyżej 500 tys. euro jeśli dotyczył: a) działań w zakresie infrastruktury lub/i b) prac budowlanych, c) zakupu środków trwałych.	Nie później niż 3 miesiące od dnia zakończenia realizacji operacji. Stałą tablicę/bilbord beneficjent umieszcza w miejscu łatwo widocznym i dostępnym dla odbiorców. Stałe tablice można zamieszczać np. przy wejściu do budynku.	- nazwa operacji, - główny cel operacji, - symbol UE, - slogan „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie". - logo PROW 2014-2020, - nazwę działania PROW 2014-2020, w ramach którego realizowana jest operacja. - logo KSOW w przypadku operacji finansowanych ze środków KSOW. Informacje te zajmują przynajmniej 25 % powierzchni stałej tablicy/bilbordu dużego formatu. Do treści obowiązkowej bilbordu beneficjent może dodać dodatkowy tekst (nieobowiązkowy) : • nazwę beneficjenta, • adres strony internetowej operacji lub beneficjenta.
Plakat A3 lub tablica informacyjna	Beneficjenci operacji na kwotę dofinansowania powyżej 50 tys. euro	Beneficjent umieszcza plakat A3 lub tablicę w miejscu łatwo widocznym i dostępnym dla odbiorców, w okresie realizacji operacji. Można zamieścić np. przy wejściu do budynku, w którym beneficjent ma swoją siedzibę. Jeśli działania związane z realizacją operacji odbywają się w kilku budynkach, plakaty/ tablice powinny zostać umieszczone w każdym z nich.	- informacja na temat operacji (np. nazwa operacji), - nazwa działania PROW 2014-2020, w ramach którego realizowana jest operacja, - znak Unii Europejskiej, - slogan .Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie". - logo PROW 2014-2020, - logo KSOW w przypadku operacji finansowanych ze środków KSOW. Informacje te zajmują przynajmniej 25 % powierzchni tablicy. Do treści obowiązkowej tablicy beneficjent może dodać dodatkowy tekst (nieobowiązkowy): - nazwa beneficjenta, - adres strony internetowej operacji lub beneficjenta, lub - wartość operacji lub uzyskane dofinansowanie (w przypadku operacji zakończonych).
Strona internetowa	Strona internetowa beneficjenta do użytku profesjonalnego, jeżeli taka istnieje (główna strona beneficjenta lub podstrona dotycząca operacji).	W miejscu widocznym. Logo Unii Europejskiej na stronach internetowych zawsze musi występować w pełnej wersji kolorystycznej. Sytuacją wyjątkową dopuszczającą zastosowanie logo UE w wersji achromatycznej (czerń i biel) bądź monochromatycznej (odcienie	- krótki opis operacji, w którym beneficjent informuje o operacji i pomocy otrzymanej z EFRROW (slogan „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie") wskazując jednocześnie jej cele i wyniki, - symbol UE, - logo PROW 2014-2020. - logo KSOW w przypadku operacji

		szarości), jest okres żałoby narodowej.	finansowanych ze środków KSOW. Informacje te zajmują przynajmniej 25 % powierzchni strony (widocznej na ekranie bezpośrednio po wejściu użytkownika na stronę bez konieczności przewijania strony w dół). Opis operacji można przedstawić następująco: - cel operacji, - planowane/przewidywane wyniki operacji/ efekty, - tytuł/nazwa operacji, - nazwa działania PROW 2014-2020, w ramach którego realizowana jest operacja. Do treści obowiązkowej beneficjent może dodać dodatkowy tekst (nieobowiązkowy): - wartość operacji lub - wartość uzyskanego dofinansowania.

5. Sposób oznaczenia obowiązkowych elementów

Tab. 4 Działania informacyjne zawierające informacje merytoryczne.

Lp.	Rodzaj działania	Obowiązkowe elementy do zamieszczenia	Sposób oznaczenia obowiązkowych elementów
1.	Materiały informacyjne prasowe, telewizyjne, internetowe: reklama, artykuł; prezentacja, audycja, program, baner, itp.; (7 elementów)	1) symbol UE 2) „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie" 3) odesłanie do instytucji odpowiedzialnej za treść 4) odesłanie do Instytucji Zarządzającej PROW 2014-2020 5) informacja o współfinansowaniu ze środków UE 6) logo KSOW 7) logo PROW 2014-2020	Sposób oznaczenia może mieć formę tablicy/kadru zamieszczonego na początku lub na końcu materiału lub w trakcie trwania materiału, z czasem emisji nie krótszym niż 3 sekundy.
1a.	Materiały informacyjne prasowe, telewizyjne, internetowe: reklama, artykuł; prezentacja, audycja, program, baner, itp.; (8 elementów - w przypadku działań angażujących środki finansowe w ramach Leader)	1) symbol UE 2) „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie" 3) odesłanie do instytucji odpowiedzialnej za treść 4) odesłanie do Instytucji Zarządzającej PROW 2014-2020 5) informacja o współfinansowaniu ze środków UE 6) logo KSOW 7) logo Leader 8) logo PROW 2014-2020	Sposób oznaczenia może mieć formę tablicy/kadru zamieszczonego na początku lub na końcu materiału lub w trakcie trwania materiału, z czasem emisji nie krótszym niż 3 sekundy.
2.	Materiały informacyjne radiowe: audycja, program, reportaż, itp.; (4 elementy)	1) „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie" 2) odesłanie do instytucji odpowiedzialnej za treść 3) odesłanie do Instytucji Zarządzającej PROW 2014-2020 4) informacja o współfinansowaniu ze środków UE.	Jedyną formą jest przeczytanie tekstu przez lektora na początku lub na końcu materiału lub w trakcie trwania materiału, z czasem emisji wystarczającym na wyraźne i czytelne przekazanie elementów.
3.	Materiały informacyjne w formie publikacji drukowanych (np. broszury, foldery, itp.);	1) symbol UE 2) „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie" 3) odesłanie do instytucji odpowiedzialnej za treść	W przypadku publikacji materiałów informacyjnych, np.: broszur, folderów, podręczników, newsletterów, itp. elementy należy zamieścić na pierwszej stronie okładki, w przypadku ulotek informacyjnych na pierwszej stronie ulotki.

	(7 elementów)	4) odesłanie do Instytucji Zarządzającej PROW 2014-2020 5) informacja o współfinansowaniu ze środków UE 6) logo KSOW 7) logo PROW 2014-2020	
3a.	Materiały informacyjne w formie publikacji drukowanych (np. broszury, foldery, itp.); (8 elementów - w przypadku działań angażujących środki finansowe w ramach Leader)	1) symbol UE 2) „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie" 3) odesłanie do instytucji odpowiedzialnej za treść 4) odesłanie do Instytucji Zarządzającej PROW 2014-2020 5) informacja o współfinansowaniu ze środków UE 6) logo KSOW 7) logo Leader 8) logo PROW 2014-2020	W przypadku publikacji materiałów informacyjnych, np.: broszur, folderów, podręczników, newsletterów, itp. elementy należy zamieścić na pierwszej stronie okładki, w przypadku ulotek informacyjnych na pierwszej stronie ulotki.
4.	Materiały informacyjne w formie elektronicznej, np.: prezentacja, reklama, baner internetowy, filmy, programy itp.; (7 elementów)	1) symbol UE 2) slogan „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie" 3) odesłanie do instytucji odpowiedzialnej za treść 4) odesłanie do Instytucji Zarządzającej PROW 2014-2020 5) informacja o współfinansowaniu ze środków UE 6) logo KSOW 7) logo PROW 2014-2020	Forma oznakowania np. tablica/kadr zamieszczony na początku lub na końcu materiału lub w trakcie trwania materiału, z czasem emisji nie krótszym niż 3 sekundy.
4a.	Materiały informacyjne w formie elektronicznej, np.: prezentacja, reklama, baner internetowy, itp.; (8 elementów)	1) symbol UE 2) „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie" 3) odesłanie do instytucji odpowiedzialnej za treść 4) odesłanie do Instytucji Zarządzającej PROW 2014-2020 5) informacja o współfinansowaniu ze środków UE 6) logo PROW 2014-2020 7) logo Leader 8) logo KSOW	Forma oznakowania np. tablica/kadr zamieszczony na początku lub na końcu materiału lub w trakcie trwania materiału, z czasem emisji nie krótszym niż 3 sekundy.

Tab. 5 Działania reklamowe.

Lp.	Rodzaj działania	Obowiązkowe elementy do zamieszczenia	Sposób oznaczenia obowiązkowych elementów
1.	Ogłoszenie prasowe; (4 elementy)	1) symbol UE 2) „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie" 3) logo lub znak KSOW 4) logo PROW 2014-2020	Oznakowanie bezpośrednio pod/nad informacją/ogłoszeniem.
	Materiały w formie elektronicznej, np.: reklama, baner internetowy, itp. (4 elementy)		Sposób oznaczenia może mieć formę tablicy/kadru zamieszczonego na początku lub na końcu materiału lub w trakcie trwania materiału, z czasem emisji nie krótszym niż 3 sekundy.
	Materiały drukowane; (4 elementy)		W przypadku druku należy zamieścić w widocznym miejscu materiału.
1a.	Informacja / ogłoszenie prasowe; (5 elementów - w przypadku działań angażujących środki finansowe w ramach Leader)	1) symbol UE 2) „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie" 3) logo PROW 2014-2020 4) logo Leader 5) logo lub znak KSOW	Oznakowanie bezpośrednio przy informacji/ogłoszeniu.

	Materiały w formie elektronicznej, np.: reklama, baner internetowy, itp. (5 elementów - w przypadku działań angażujących środki finansowe w ramach Leader)		Sposób oznaczenia może mieć formę tablicy/kadru zamieszczonego na początku lub na końcu materiału lub w trakcie trwania materiału, z czasem emisji nie krótszym niż 3 sekundy.
	Materiały drukowane; (5 elementów - w przypadku działań angażujących środki finansowe w ramach Leader)		W przypadku druku należy zamieścić w widocznym miejscu materiału.
2.	Materiały promocyjne radiowe: reklama (1 element)	„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".	Jedyną formą jest przeczytanie tekstu przez lektora na początku lub na końcu materiału lub w trakcie trwania materiału, z czasem emisji wystarczającym na wyraźne i czytelne przekazanie elementu.

Materiały promocyjne

1.	Materiały promocyjne tzw. gadżety; (4 elementy)	1) symbol UE 2) „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie" 3) logo lub znak KSOW, w przypadku operacji finansowanych ze środków KSOW. 4) logo lub znak PROW 2014-2020
1a.	Materiały promocyjne tzw. gadżety; (5 elementów)	1) symbol UE 2) „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie" 3) logo lub znak KSOW, w przypadku projektów/operacji finansowanych ze środków KSOW. 4) logo Leader 5) logo lub znak PROW 2014-2020

Elementy wizualizacji muszą być widoczne bezpośrednio, na zewnętrznej stronie materiału. Jeżeli materiał promocyjny znajduje się w opakowaniu, np. pudełko, etui, torba, itp., opakowanie należy oznakować, tak jak materiał promocyjny.

Wszystkie oznaczenia na materiałach promocyjnych powinny być wykonane w sposób trwały, trudny do usunięcia.

Beneficjenci mogą przygotowywać materiały promocyjne pod sześcioma warunkami:
1) są ujęte w budżecie operacji i stanowią jedną ze składowych operacji (aby mogły być kwalifikowalne),
2) musi zostać ściśle określona grupa odbiorców (zgodnie z planem promocji projektu, jeśli plan taki istnieje),
3) powinny w jakiś sposób nawiązywać do charakteru operacji (np. w przypadku szkoleń mogą być to długopisy i notesy dla uczestników, itp.),
4) muszą być dostosowane i przydatne dla danej grupy odbiorców,
5) musi zostać uwzględniony sposób ich dystrybucji/emisji,
6) materiały promocyjne nie są realizowane jako samodzielna operacja.

Nie rekomendowane jest wykonanie i dystrybucja materiałów promocyjnych do promocji operacji. Materiały takie mogą być wyłącznie elementem wspierającym w operacji.